

Nota afschrijvingsbeleid gemeente Oost Gelre

Inleiding

Voor u ligt de nota afschrijvingsbeleid van de gemeente Oost Gelre. De essentie van de nota afschrijvingsbeleid is te borgen dat op een financieel verantwoorde wijze wordt afgeschreven binnen de gemeente Oost Gelre. Middels deze nota wordt voldaan aan de voorschriften voortvloeiende uit de Besluit Begroting en Verantwoording (hierna te noemen BBV) en wordt nadere invulling gegeven aan artikel 10 van de verordening ex artikel 212 van de gemeentewet.

Inhoudsopgave

1. Beleidsvrijheid
2. Begrippenlijst
3. Activa waarover wordt afgeschreven
 1. Immateriële vaste activa
 2. Materiële vaste activa
 - 2.1. Investerings met economisch nut;
 - 2.2. Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven;
 - 2.3. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.
 3. Financiële vaste activa
 - 3.1. Kapitaalverstrekkingen aan...;
 - 3.2. Leningen aan...;
 - 3.3. Overige langlopende leningen;
 - 3.4. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
 - 3.5. Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
 - 3.6. Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.
4. Bepalende factoren voor afschrijving
5. Voorschriften leasen vaste activa

6. Afwijkingen ten opzichte van het BBV

7. Samenvatting en conclusies

Bijlage 1: Wettelijke voorschriften: Hierin zijn de letterlijke voorschriften uit de BBV overgenomen.

Bijlage 2: Afschrijvingstabel: De activa met bijbehorende afschrijvingstermijnen worden in tabelvorm weergegeven.

Bijlage 3: Bedrijfsgebouwen met een restwaarde: De onderbouwing van de bedrijfsgebouwen met een restwaarde worden nader toegelicht.

1. Beleidsvrijheid

Het BBV geeft zodanige richtlijnen en aanwijzingen dat het aantal vrije keuzes beperkt is. Wel is er de vrijheid om met argumenten omkleed af te wijken van de voorschriften.

2. Begrippenlijst

Begrippen die uitleg behoeven, worden hieronder toegelicht.

1. Investeren: Investeren is het aanschaffen of in eigen beheer produceren van goederen met een meerjarige nuttigheid. Deze investeringen noemt men in de balans materiële vaste activa. Kenmerkend voor investeren is het begrip meerjarig. Het (gebruiks-)nut is aanwezig gedurende meerdere jaren en de uit de investering voortvloeiende kosten worden over een aantal jaren verdeeld, afschrijvingskosten genaamd.
2. Afschrijven: Het uitdrukken van de waardevermindering van een actief. Afschrijvingskosten komen jaarlijks ten laste van het exploitatieresultaat. Ze worden bepaald op basis van de werkelijke verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, oftewel het bruto investeringsbedrag.
3. Investeringen met economisch nut: Deze investeringen kunnen verhandelbaar zijn (er is een markt voor) en/of ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.
4. Investeringen met maatschappelijk nut: Deze investeringen genereren geen middelen, maar vervullen duidelijk een publieke taak.
5. Economische levensduur: De maximale periode waarover het economisch verantwoord is van een productiemiddel gebruik te maken.
6. Financiële lease: Het gaat hierbij om een onopzegbaar huurcontract met een looptijd gelijk aan de economische levensduur. Tegen periodieke betaling wordt het lease-object ter beschikking gesteld aan de geldnemer. Het juridische eigendom blijft bij de geldgever/financier, terwijl het economische eigendom ligt bij de geldnemer. Dit houdt in dat het risico van waardevermindering en de kosten van onderhoud en verzekeringen etc. voor rekening van de geldnemer komen. Het lease-object kan aan het einde van de leasetermijn worden overgenomen.
7. Operationele lease: Heeft meer weg van huur en het contract is op korte termijn opzegbaar. Zowel voor- en nadelen komen voor rekening van de geldgever, daarom is deze vorm van leasen duurder dan financiële lease.
8. Verkrijgingsprijs: Deze bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten.
9. Vervaardigingsprijs: Materiaal- en arbeidskosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging van het actief kunnen worden toegerekend. Dit eventueel verhoogd met indirecte productiekosten en de rente tot het tijdstip van ingebruikname (wanneer deze rente wordt geactiveerd, vereist het BBV dat dit in de toelichtingen wordt vermeld).

3. Activa waarover wordt afgeschreven

Onder vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa. Activa waarover wordt afgeschreven vallen uiteen in 3.1 Immateriële en 3.2 Materiële vaste activa.

1. Immateriële vaste activa

Onder immateriële vaste activa worden afzonderlijk opgenomen:

- a. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- b. Bijdragen aan activa in eigendom van derden;
- c. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief. Deze worden geactiveerd indien wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
 - Het voornemen bestaat om het actief te gebruiken of verkopen;
 - De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
 - Het actief zal in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereren;
 - De uitgaven welke aan het actief zijn toe te rekenen, kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

2. Materiële vaste activa

Voor alle investeringen geldt dat ze niet ten laste komen van de begroting, maar als bezitting op de balans moeten worden geactiveerd. Vervolgens wordt jaarlijks een stukje van de investering ten laste van de begroting gebracht, naar rato van de gebruiksduur van het actief. Dit heet de afschrijvingslast. Verder wordt er onderscheid gemaakt in onderstaande categorieën. Hiervan wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven.

2.1. Investerings met een economisch nut;

De materiële vaste activa met economisch nut worden onderverdeeld in:

- a. Gronden en terreinen;
- b. Woonruimten;
- c. Bedrijfsgebouwen;
- d. Rioleringen;
- e. Vervoersmiddelen;
- f. Machines, apparaten en installaties;
- g. Overige materiële vaste activa.

Voorbeelden hiervan zijn het gemeentehuis, bedrijfsauto's, computers, riolering en sportvelden/-gebouwen in het bezit van de gemeente.

2.2. Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven;

Hiervan wordt gesproken wanneer bij het genereren van middelen rechten of heffingen worden gevraagd. Dit betreft rioleringen en deze vallen onder 'Grond-, weg- en waterbouwkundige werken'.

2.3. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

De materiële vaste activa met maatschappelijk nut worden onderverdeeld in:

- a. Gronden en terreinen;
- b. Grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
- c. Overige materiële vaste activa.

3. Financiële vaste activa

In de balans worden onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

3.1. Kapitaalverstrekkingen aan

- a. Deelnemingen;
- b. Gemeenschappelijke regelingen;
- c. Overige verbonden partijen.

3.2. Leningen aan

- a. Openbare lichamen (zie art. 1-a Wet financiering decentrale overheden);
- b. Woningbouwcorporaties;
- c. Deelnemingen;
- d. Overige verbonden partijen.

3.3. Overige langlopende leningen

3.4. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

3.5. Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

3.6. Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

4. **Bepalende factoren voor afschrijving**

De hoogte van de afschrijving wordt door de volgende factoren bepaald:

1. Waarde van het actief: Deze waarde is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De aanschafprijs minus bijdragen van derden worden geactiveerd. Bijdragen uit reserves mogen volgens het BBV niet in mindering worden gebracht op investeringen met economisch en maatschappelijk nut.
2. Verwachte gebruiksduur actief: In principe geldt hierbij de economische (en niet de technische) levensduur als uitgangspunt. De afschrijvingstabel (zie bijlage 2) is hierbij leidend.
3. Afschrijvingsmethode: De volgende methodes worden onderscheiden:
 - a. Lineaire afschrijving: de afschrijvingslasten zijn gedurende de looptijd constant. De jaarlijkse kapitaallasten dalen, in verband met het dalen van de rentecomponent.
 - b. Annuïtaire afschrijving: de afschrijvingslasten nemen jaarlijks toe. De jaarlijkse kapitaallasten blijven constant omdat de stijging van de afschrijving gelijk wordt gesteld aan de afname van de rentecomponent.

4. Bijdragen van derden aan actief: Het is verplicht om ontvangen vergoedingen van derden te verrekenen wanneer er een directe relatie bestaat tussen de vergoeding en het actief. Deze dienen in mindering te worden gebracht op de vervaardigings- of verkrijgingsprijs, op het moment wanneer deze ontvangen worden. Wanneer de vergoeding vooraf of tegelijkertijd met het moment van activeren wordt ontvangen, dan wordt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs direct met de vergoeding verrekend en wordt de netto boekwaarde geactiveerd.
5. Ingangsdatum van afschrijven: De eerste afschrijving van een investering, wordt berekend vanaf de datum waarop het goed in gebruik wordt genomen.
6. Voorzieningen: In het geval van toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven, kan een voorziening worden gevormd. Deze voorzieningen moeten in mindering worden gebracht op de investeringen. (Zie artikel 62, derde lid BBV.)

5. Voorschriften leasen vaste activa

Er kan een keuze worden gemaakt tussen financiële lease en operationele lease. Voor beide vormen gelden afzonderlijke regels.

Ten aanzien van de balanswaardering en afschrijving geldt:

1. Financiële lease: Wanneer sprake is van financiële lease, dient het actief te worden geactiveerd. In de toelichting moet worden vermeld dat er sprake is van economisch eigendom en geen juridisch eigendom. De som van de jaarlijks te betalen leasetermijnen wordt als schuld opgenomen.
2. Operationele lease: In dit geval wordt het actief niet geactiveerd, maar wel in de toelichting vermeld. Vaak is er sprake van een langdurig karakter van de aangegane verplichtingen.

6. Afwijkingen ten opzichte van het BBV

Wanneer het voornemen bestaat om af te wijken van de vastgestelde nota afschrijvingsbeleid gemeente Oost Gelre, moet dit vooraf aan het college worden voorgelegd.

De volgende omstandigheid dwingt tot afwijking van het te voeren afschrijvingsbeleid:

1. Investerings met een aanschafprijs onder de € 10.000, worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van het resultaat gebracht. Aanschaf van overige materiële vaste activa zoals laptops, tablets, smartphones, bureaustoelen en klein inventaris wordt ten laste van het resultaat gebracht.

7. Samenvatting en conclusies

1. Deze nota treedt in werking per 1 januari 2018.
2. Het gemeentelijk waarderings- en afschrijvingsbeleid wordt uitgevoerd conform de richtlijnen in het BBV (zie bijlage 1). Gehanteerde afwijkingen zijn vermeld in hoofdstuk 6.
3. Normaal gesproken wordt lineaire afschrijving toegepast. In bijzondere gevallen is de annuïtaire methode toegestaan.
4. Vastgelegde afschrijvingstermijnen zijn af te leiden uit de afschrijvingstabel (zie bijlage 2).

5. Wanneer het voornemen bestaat om af te wijken van de richtlijnen in deze nota, moet dit vooraf aan het college worden voorgelegd.
6. Ééns in de vier jaar wordt het beleid met betrekking tot activawaardering en afschrijvingsbeleid geëvalueerd.

Bijlage 1: Wettelijke voorschriften

Artikel 59

1. Alle investeringen worden geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid worden kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde niet geactiveerd.

Artikel 60

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd indien:

1. Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
2. De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
3. Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren;
4. De uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Artikel 61

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, indien:

1. Er sprake is van een investering door een derde;
2. De investering bijdraagt aan de publieke taak;
3. De derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen;
4. De bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Artikel 62

1. Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid worden de bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief op de waardering daarvan in mindering gebracht.
3. In afwijking van het eerste lid moeten de voorzieningen, bedoeld in artikel 44, eerste lid, onder d, in mindering gebracht worden op de investeringen, bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Artikel 63

1. Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
2. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.
3. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.
4. Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.

5. Van activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen.
6. In afwijking van het eerste lid is waardering tegen actuele waarde toegestaan voor de activa van de Nazorgfondsen bedoeld in artikel 15.47 van de Wet milieubeheer.
7. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.
8. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van leningen en vorderingen verrekend.

Artikel 64

1. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.
2. Slechts om gegronde redenen mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen dan die welke in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast. De reden van de verandering wordt in de toelichting op de balans uiteengezet. Tevens wordt inzicht gegeven in haar betekenis voor de financiële positie en voor de baten en de lasten aan de hand van aangepaste cijfers voor het begrotingsjaar of voor het voorafgaande begrotingsjaar.
3. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.
4. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder a, maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.
5. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder b, ten hoogste vijf jaar.
6. Voor bijdragen aan de activa in eigendom van derden, bedoeld in artikel 34, onderdeel c, is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Artikel 65

1. Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.
2. Voorraden en deelnemingen worden tegen de marktwaarde gewaardeerd indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
3. Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling, indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde.

Bijlage 2: Afschrijvingstabel

Categorieën		Jaren	
1.	Immateriële vaste activa Maximale termijn: wettelijk vastgesteld		
1.1	Onderzoek en ontwikkeling	Max. 5	
1.2	Bijdragen activa in eigendom van derden	1.2.1 Gebouwen	40
		1.2.2 Renovaties en verbouwingen	25
		1.2.3 Dakbedekking en technische installaties	15
2.	Materiële vaste activa Maximale termijn: niet wettelijk vastgesteld		
2.1	Investerings met economisch nut	2.1.1 In erfpacht uitgegeven gronden	Niet afschrijven
		2.1.2 Gronden en terreinen	Niet afschrijven
		<i>Uitzonderingen:</i>	
		a. Aankoop Marech. Kazeme	40
		b. Gronden terreinen Longa	40
		c. Gronden complex Harreveld	40
		2.1.3 Bedrijfsgebouwen	
		a. Gebouwen van steen	40
		b. Gebouwen van hout	25
		c. Renovaties en verbouwingen	20
d. Dakbedekking en verlichting	20		
e. <i>Vervanging:</i>	25		
– Plafonds	40		
– Houten kozijnen	25		
– Aluminium kozijnen	12		
– Plavuizen vloeren			
– Vloerbedekking			
2.1.4 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken			
a. Ruilverkaveling	25		
2.1.5 Vervoermiddelen	10		
<i>Uitzondering:</i>			
a. Auto's	5		
2.1.6 Machines, apparaten en installaties	10		
<i>Uitzonderingen:</i>			
a. Technische installaties	15		
b. ICT-voorzieningen	5		
2.1.7 Overige materiële vaste activa	10		
<i>Uitzondering:</i>			
a. Software	5		

		<i>Uitzonderingen investeringen in 2017:</i> a. CAN. 1e inrichting groep 7 b. HAM. 1e inrichting 10e groep c. Meubilering/geluidsinstallatie raadzaal	40 25 15
2.2	Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	2.2.1 Rioleringswerkzaamheden <i>Uitzonderingen:</i> a. Riolering ged. Kerkstraat, Kloostersteeg etc. b. Reconstructie D.H. singel/incl. kruisp. L'voorde c. Boekwaarde fonds Riolering d. Riolering Papendijk 5 ^e fase e. BRP Lichtenvoorde f. Revisie gemalen g. Aanleg drukriolering buitengebied Ruurlo	30 40 40 40 40 40 40
2.3	Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	2.3.1 Gronden en terreinen <i>Uitzondering investering in 2017:</i> a. Aanleg busstation Parallelweg	Niet afschrijven 25
		2.3.2 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken a. Openbare verlichting <i>Uitzonderingen investeringen in 2017:</i> a. Verkeersregelinstallatie b. Brug Schralenstein	25 20 15 20
		2.3.3 Overige materiële vaste activa a. Haltevoorzieningen	10 25

